

Uitdoven

„Ik was onlangs in de Gentse Savaanstraat. Een flink stuk van die straat wordt ingenomen door het Sint-Barbaracollege, een jezuïetenschool die de naam heeft streng en elitair te zijn. Pal naast de school staat de collegekerk, waar ik de mooiste sacrale momenten van mijn leven heb beleefd. Van de oorspronkelijke neobarokke luister blijft helaas niets meer over. Overal tegen de gevel zijn latten aangebracht, om te beletten dat de bepleistering naar beneden komt. Een zijingang heeft een houten baldakijn, om passanten te behoeden voor neervallende brokken.

Die passanten zijn geen kerk-gangers, maar leraars en scholieren van het college, die de kerk gebruiken als... fietsenstalling. In mijn tijd was die kerk het centrum van de religieuze activiteiten in de school. Het godshuis

staat nu te koop. *Sic transit gloria ecclesiae*, zo vergaat de kerkelijke luister.

De collegekerk in de Savaanstraat is maar een van de ontelbare voorbeelden van de almaar voortschrijdende verarming van het ooit zo rijke roomse leven in Vlaanderen.

Sommige krimp-scenario's zijn dodelijk voor de perceptie van Kerk en geloof

Begin deze maand las ik in *KERK & leven* dat er in Gent negen parochiekerken zullen 'uitdoven', versta: gesloten zullen worden. De andere kerken worden in drie categorieën ondergebracht naar gelang van de functie die ze toe-

bedeeld krijgen. Van volwaardige 'ankerplaatsen' die een volledige pastorale 'service' zullen aanbieden (zo zijn er amper drie), over 'presentieplaatsen' waar nog pastoraal potentieel in zit (zes), tot specifieke pastorale projecten (vijf). De Sint-Baafskathedraal past in geen enkele van die categorieën.

De verschraving van het pastorale landschap beperkt zich geenszins tot de steden. Op dezelfde dag dat *KERK & leven* het nieuwe dekenale plan voor Gent bekendmaakte, las ik in *De Standaard* dat er in het dekenaat Zwalm-Sint-Maria-Horebeke over twee jaar nog drie van de veertien parochiekerken in gebruik zullen zijn.

Wat er met al die gesloten kerken moet gebeuren, weet niemand. Want ook al dienen de kerken niet meer als gebedshuis, ze

blijven de gemeenschap handenvol geld kosten. Daarom gaan er in liberale hoek stemmen op om de kerken open te stellen voor burgerlijke plechtigheden, zelfs nog vóór ze goed en wel ontwaard zijn. Lijkenpikkerij.

De rek is er dus wel degelijk uit. Jarenlang hebben de Vlaamse bisdommen de schijn opgehouden, ten koste van bovenmenselijke inspanningen van de vergrijzende clerus die overvraagd werd en wordt. Maar ten slotte moesten de bisschoppen de territoriale pastoraal grondig hertekenen. Ik twijfel er niet aan dat dit gebeurt met de dood in het hart. Maar voor de perceptie van het katholieke geloof in onze streken zijn dergelijke krimp-scenario's wel dodelijk. En niet alleen de parochies worden grondig afgeslankt. Terwijl hoe langer hoe meer mensen kiezen voor crematie, biedt de

ACHTER HET NIEUWS

Jan BECAUS

Kerk niet langer een volwaardige liturgische begeleiding aan in de crematoria. De rouwenden zullen het moeten stellen met een kort gebed.

De bisschoppen argumenteren dat ze over te weinig gekwalificeerde mensen beschikken om ook in de crematoria de aanwezigen voor te houden dat de dood niet het einde is, maar een nieuw begin. Nochtans de kern van de christelijke boodschap.

Voorts voegen ze eraan toe, dat wie een volledige christelijke uitvaartliturgie wenst, die kan krijgen in de parochiekerk. Mijns inziens laat de Kerk hier een belangrijke diaconie links liggen, deels uit noodzaak, maar deels ook omdat ze de burgerlijke uitvaart toch nog altijd beschouwt als de keuze van de ongelovige. Dat was hij voorheen zeker, maar nu al lang niet meer.„

Fan van de heilige Hubertus

Alex FORTHOMME is voortdurend op jacht naar beelden, gravures en medailles

- ▶ Forthommes passie voor de Ardense heilige dateert uit kindertijd
- ▶ Hij leidt de Broederschap van de heilige Hubertus
- ▶ Pelgrimstocht naar Saint-Hubert is een religieuze belevenis

Ilse VAN HALST

Beelden, medailles, gravures – het bureau en de woonkamer van Alex Forthomme in Andenne bij Namen staan er vol van. Eén rode draad: de heilige Hubertus, die op 3 november wordt gevierd. Die Ardense heilige is Forthommes grote passie, die daardoor alom bekendstaat als *monsieur Saint-Hubert*.

„Ik was twaalf toen ik mijn ouders voor het eerst vergezelde op pelgrimstocht naar Saint-Hubert in Luxemburg. Eens je meestapt, heb je de microbe te pakken”, zegt hij. En ze heeft Forthomme stevig gebeten. Inmiddels is hij al 41 jaar lid van de Broederschap van de heilige Hubertus en drie jaar *grand mambour*, voorzitter.

De verzamelwoede kwam pas later en houdt voor Forthomme verband met zijn liefde voor de broederschap. „Zo'n twaalf jaar geleden ontdekte ik op een rommelmarkt een beeldje van de patroon van de jagers. Getroffen kocht ik het”, herinnert Forthomme zich.

Een beeldje werden er twee, en drie. Er kwamen gravures bij en medailles. Inmiddels is zijn bureau een minimuseum van de heilige Hubertus. In zijn woonka-

In meerdere vitrines in zijn woonkamer stelt Alex Forthomme zijn kostbare Sint-Hubertusbeeldjes tentoon. © Alex Forthomme

mer liet Forthomme speciale vitrines vervaardigen om zijn kleinnoden tentoon te stellen.

Vinden zijn kinderen, twee twintigers, zijn hobby maar niks, zijn echtgenote vergezelt hem op al zijn stroomtochten langs rommelmarkten. „En dat voert ons vaak ver, tot in het buitenland. Geregeld trekken we naar Nederland of Frankrijk, op zoek naar een zeldzame parel”, vertelt Forthomme. Aanvankelijk kocht hij zowat alles wat enigszins een band had met de heilige Hubertus, maar inmiddels is hij kieskeurig geworden. „Na een tijd realiseerde ik me dat ik heel wat

kitsch had gekocht. Sommige voorwerpen waren zonder meer afschuwelijk”, erkent hij. „Dat besef je pas naarmate je collectie groeit en je waardevolle en unieke stukken verwerft. De lelijke dumpste ik inmiddels.”

Geen concurrenten

Forthomme ontmoette vaak andere verzamelaars die vrienden werden. „Ook al hebben we gemeenschappelijke interesses, elkaars concurrenten zijn we niet. Mijn ene vriend verzamelt vooral religieuze medailles, waarbij ook medailles van Saint-Hubert. Hij heeft er wel 1.800. Mijn ande-

re vriend verzamelt gravures en ik vooral standbeelden. Als de ene een mooi beeldje heeft en ik een prachtige gravure, ruilen we wel eens.”

Brocante en antiekmarkten zijn Forthommes geliefde actierrein. „Daar kun je soms een heus koopje doen. Het gebeurt dat mensen spullen verkopen waarvan ze de waarde niet kennen. Bij echte verzamelaars betaal je je vaak blauw.” Om zijn hobby te financieren, voert Fort-homme een handeltje op het internet, waar hij allerlei religieuze beelden aankoopt en verkoopt. Het is ook een ideale weg om een zeldzaam stuk op de kop te tikken in het buitenland, waar de cultus van Sint-Hubertus ook is verspreid.

Forthomme mag dan helemaal opgaan in zijn verzameling, het belangrijkste blijft de spirituele en religieuze dimensie van de broederschap, die al sinds 1696 bestaat. „Voor mij is het geen folklore of zomaar een hobby. Ik doe dit uit overtuiging. Op 3 november organiseren we een eucharistieviering ter ere van Sint-Hubertus, met zegening van het Hubertusbrood. Met Pinksteren trekken we om de twee jaar op bedevaart naar Saint-Hubert om de genade van de heilige over ons af te smeken. De pelgrimstocht van 150 kilometer wordt in drie dagen afgelegd, met telkens etappes van zo'n tien kilometer. Het is geen folklore noch een sportieve competitie. De nadruk ligt op de spirituele dimensie, met tijd voor gebed en bezinning en voor ontmoeting en vriendschap.” Maar iedereen is welkom, benadrukt Forthomme. „Ieder komt met zijn eigen intentie en legt zijn persoonlijke weg af. Dat respecteren we.”

Eerbetoon voor Lustiger in Israël

In het benedictijnenklooster in Abu Gosh in Israël werd een gedenkteken ingehuldigd ter ere van de in 2007 overleden Franse kardinaal Jean-Marie Aron Lustiger. Dat gebeurde in aanwezigheid van de Latijnse patriarch van Jeruzalem Fouad Twal, de gewezen Franse opperrabbin René Manuel Sirat en kardinaal André Vingt-Trois, de aartsbischop van Parijs. Het monument huldt de jarenlange inzet van kardinaal Lustiger voor de toenadering tussen joden en christenen. Lustiger werd geboren in een joods gezin en bekeerde zich op jeugdige leeftijd tot het christendom.

Christusbeeld in Syrië voor vrede

Syrische christenen plaatsten bij een orthodox Cherubimklooster op tweeduizend meter hoogte nabij de Syrische hoofdstad Damascus een monumentaal Christusbeeld om de hoop op vrede en het einde van de burgeroorlog levendig te houden. De berg ligt op de historische pelgrimsweg van Constantinopel naar Jeruzalem. Het beeld zou te zien zijn vanuit Libanon, Jordanië, Palestina en Israël.

Chaldeeuwse patriarch Sako

De Chaldeeuwse patriarch van Irak, Louis Sako, overlegde met de premier van Irak over de toekomst van de christenen in het land. Die belofte meer arbeidskansen voor christenen in overheidssdienst, straffen voor wie christenen uit hun huizen verjaagt en meer bewaking bij christelijke gebedsplaatsen. (IVH)